

METŪGĖS

Eilėraščiai

*If the body were not the soul
what is the soul?*
Walt Whitman

PAVASARĖJANT

Žalios malūnus suka švilpaudamas vėjas –
Žali malūnai įbridę iki kelių minkšton, šilton žolėn.
Liepsnoja saulės kamuolys ant auksaplaukio
milžino delnų, įkaitę ežerai nesutelpa kran-
tuose, o nešienautos pievos užia tartum ma-
rios – ir pienu, ir medum.
Tai kelia savo vestuves šviesus gegužis, ir
girtos bitės vakarais nebeatranda avilių ...
Eiva į girią.
Čia tylu:
Juodos eglių šakos svyra iki žemės. Nečiulba
pokaičio sumigę paukščiai – tik tankumyne
garsiai plaka didelė miškų širdis.
Girdi?
Jos dūžiai sunkūs ir neramūs.

Mugė!
Pirma – pavasarinė!
Plazda margos palapinės, balti merginų
kykai, medžiotojų kepurų skaisčiai žalios
plunksnos. Prekijų dideli skvernai ir plačios
jų rankovės pilnos drungno vėjo –
Narvuose kraustosi iš proto miško paukštės.
Ėriukų skambalai, barzdoti piemenys, ožkų
geltoni sūriai, jaunos ūkininkės, karštas jų
alsavimas, nudegę rankos, aitraus medaus
puodynės, mėlynų žiedų krepšiai – – –
Gerkit:
Gerkit tirštą vyną – semkit saujom ankstyvasias vyšnias.
Tegul apsąla jūsų lūpos, tegul apsąla jūsų širdys.

Žemė vėl pažėrė pirmą savo derlių.
Žemė jus ir vėl palaimins ir atleis kaltes.

Dvi balandžio pilnatys

Pirmoji

Šviesi pavasario naktis.
Visi langai plačiai j vėsumą atverti. Visi
ąsočiai sklidini tirštos sulos.

Ir kai trys malūnininko dukterys išpurto
dideles duknas, margi jų patalai pakvimpa
miško vėjais.
Jūs trys malūnininko dukterys, jūs raudon-
plaukės seserys, vis tiek jūs šiąnakt neuž-
migsit! Pasikaišykit klostytus sijonus ir, susikibę
rankom, bėkit paupin – – –
Smaluoti luotai supasi kaip geldos; kažkur
tarp nendrių švilpauja Vandenis; mediniu
tiltu nudarda didžiulė pilnatis.
Tada ir vėl senam vandens malūne ima užti
girnos:
Ant balkių sėdi dideli, basi vaiduokliai ir
sijoja miltus balto beržo rėčiais.
Nes šiąnakt trys malūnininko dukterys pasi-
raitos rankoves ir užminkys saldžius Velykų
pyragus.

Antroji

Po seną sodą vaikšto pasiklydę angelai.
Jų žydros akys plačiai iš nuostabos atvertos.
Jie pirmą kartą mato žemę:

– Jau vakaras. Ir užmirštais takais nusirita
geltonas mėnuo – sunkus ir drėgnas nuo
rasų.
Žili kaštanai užžiebia rausvas žvakes ir su-
klaupia aukšton žolėn kaip kelio neatradę
maldininkai. Kaštanai poteriauja tyliai. Se-
noviški ir sunkūs jų rožančiai siekia žemę.
Tą pačią naktį didžiuliais miškais lekia dul-
kinos pašto kariatės – – –
Jauni vežėjai pliauškina ilgais botagais!

Jų kurpių sidabrinės sagtys žaižaruoja mėnesienoj, o išsidraikę jų plaukai prikritę žirgumynų –

Po seną sodą vaikšto pasiklydę angelai ir mato žemę pirmą kartą.

Mano mylimasis tebemiega.

Jau švinta ir už lango švilpauja margi strazdai.

Miegok.

Aš vadinu tave savąja Neramybe, nes jokio kito vardo tau nesurandu.

Miegok.

Mūsų širdys – du akmenys, nugrimzdę ežero dugnan.

Mes išalkę vienas kito pražūties ir tykom pirmo savo grobio kaip jauni vilkai.

Tu pagarbinsi moteriškę ir pagarbinsi jos ženklą – auksinį mėnesio pjautuvą ant jos kaktos, nes aš esu pašventinta kaip derlinga žemė sėjos rytą.

Aš ateinu ir nueinu, o mano kūne miega tavo nežinomi sūnūs, lyg žvaigždynai didelėj nakties rankoj.

Aš saulės pusėn atsisuksiu, sudėsiu savo atnašas ir pratęsiu nesibaigiančias ir išdidžias kartas.

ANKSTYVIEJI SAPNAI

(Asperges)

Čia mano vaikystės bažnyčia – pilna raudonųjų bijūnų, atodūsių ir smilkalų.

Žilas zakristijonas gesina mišparų žvakes.

Siūbuoja vėliavų šilkas ir žydri kaspiniai.

Staiga siauram vitraže atsiveria skaudžios saulėlydžio žaizdos –

Liesi šventieji sueina į nudilusias klaupkas ir kalba vakaro poterius.

O mano nuodėmė neatbaigta.

Vakaras – pritvinkusi votis.

Iš girios grįžta mano seserys ir pučia karštas vėjas. Pintinėse liepsnoja žemuogės kaip

surinktos žarijos.

Ir aš esu išalkus neteisybės – – –

Paskui sugriaudžia perkūnija.

Susisuka galva saldiesiems obuoliams. Dundėdami jie krinta su šiltu lietum aukšton žolėn ir plyšta sulčių sunkumoj.

Padėkit storus virvių krapylus. Nešlakstykit manęs yzopu.

Aš pati įbridau į drumzliną liūną. Mano pirštais praslydo žalieji maurai ir liemuo apsisivijo dugno žolynais.

Aš nusiprausiau juodu dumbļu.

Ir dabar aš baltėsnė už sniegą.

Šarmoti kaminai rūko mėlynas pypkes.

Žiemos popietė tyli ir mieguista.

Kai laikrodžio gegužė iškukuoja devynias nelaimės, minkštose krasėse sumiega prieblandų šmėklos.

Tada iš lėto prasiveria didžiulės krosnys:

Jų saujose žioruoja žarijos.

Miegokit, mano lėlės, užmerkit vaškines akis.

Po seną kleboniją vaikšto geros pasakos ir jūsų rytmetis toli.

Kažkur anapus girių semia vandenį merginos – skamba apledėję šuliniai.

Kažkur sidabro pusnimis nuskrieja lenkto medžio rogės – ilgai, ilgai dar aidi prislopinti skambalai – – –

Tokie yra vakarai.

Rytais ankstyvi varpai, dvi raudongūžės palangėj ir graudžios rarotos.

Vakarėja. Šviesiaplaukis vikaras sulanksto stulą.

Girioj tebesiaučia kirviai. Kaip šaltakraujai žudikai. Blykčioja ašmenys, baltos skiedros lekia į šalį.

Staiga garsiai surinka pušis ir krinta į jauno
medkirčio glėbį. Jo rankom prabėga saldus
šiurpulys, jo plaukai pakvimpa sakais.

Jis nebuvo dar nieko mylėjęs.

Žaizdras dega lyg nuotakos skruostai. Rai-
tosi paklusnios geležies sąnariai – –
Ir priekalui užima žadą: juodas kūjis iškeltas
kaip ištarmė.

Sutemus atsirita vyno statinės. Plačios ir
samanotos. Trūksta surūdiję lankai, jauni
kalviai nusijuosia šikšnines prikyštes. Jų
dantys neregėto baltumo.

Tokią naktį stiprios rankos nustumia velkę.
Švysteli pasagų ugnys, vyšnių sodai par-
klumpa ant kelių.

Taip jie pralekia dvylika tiltų –
Tada tik nubunda pagrobta mylimoji.

Šviesiaplaukis vikaras eina šventorium.
Tarp supintų virbų stovi šventoji Agota.
Jos klostytas rūbas nublukęs, gaisro duona
seniai sužiedėjus.
O šviesiaplaukis vikaras taip pat yra jaunas.

Mano motina liauna kaip ieva.
Ji apsunkinta manim ir brandina nelaimę.
Platūs indai primerkti šilo gėlių. Geltonos
langinės privertos:
Ji laukia šventadienio.

Aš ateinu per patį Pakylėjimą, kai visi keliai
būna tušti, kai vargonai būna pritildyti.
Naktį mano lopšin prikrita aštrių rugpjūčio
žvaigždžių ir mano motina gailiai pravirksta.
Pirmą kartą.
Nes aš atskilau lyg uolos luitas, ir riedėsiu
žemyn. Be jos.
Ir tikrai:
Ji nenulaiko mano rankų.
Rudenio sodai dega raudonom pašvaistėm.
Laukiniai gaigalai skrenda į pietus. Jų spar-
nai žėri žalvariu.
Tuomet aš atsisveikinu.
Susiglaudžia takas meldyne. Viksvos išga-

ląstos kaip peiliai.
Išsižioja bedantės drevės ir aš drebu visais
sąnariais. Bet negrįžtu atgal.

Nešauk manęs, tėve, iš mėlyno rūko –
Eik vienas tolyn.

Keistas čia miškas:
Neatsišaukia aidas, nekrinta šešėliai, apkurte
paukščiai negirdi viens kito – – –
Prie tako klūpo luošas akmuo lyg elgeta.
Užstoja sausra. Trupa skujos. Byra spygliai.
Žvirgždas aštrus ir raudonas.
O mano tėvas neranda gėlo šaltinio.
Jo gyslos – pertemptos stygos.

Ir aš ateinu:
Jo tikroji sesuo ir vienintelė mylimoji.
Aš niekad nelaistysiu rytmetinės rasodos.
Sukulti aukso ąsočiai pasipila skambančiom
šukėm. Aš neausiu ir kraitinių drobių. Pinasi
priešginos nytys, lūžta karklinė šeiva.
Pasibaido žirgai ir suskaldo mėlyną važį.
Mano skrynios apkaltos sunkia geležim –
Jų niekas neperneš per slenkstį.

Vinkšnupis

S. Č.

Kluonas plačiai atvertas. Kaip tamsus ir dar
nepažįstamas glėbis.
Neik vidun:
Ten ant pirmojo šieno miega auksaplaukis
vidurdienis. Jis piktas.
Pro plyšius kryžiuojasi saulės kardai.
Ateik prie mano vaikystės upokšnio.
Vinkšnos pakelia leinas rankas ir suskliaučia srovei
pavėsį. Čia didieji paparčiai krauna pasakų
žiedą.

Kažkur loja kultuvės – klusnios podukros
velėja žlugtą nuo ryto. Vanduo šaltas, rank-
šluosčiai šiurkštūs, marškiniai pašukiniai.
Todėl geriau niekad nepažinti vidurdienio.
Bet jis pabunda ir nusileidžia pakalnėn.

Aš nebuvau dar nieko mylėjus.
O mėlynieji varpeliai išskambins dabar visai
pievai – – –

Naktis.
Ataušta pakrantės smėlis. Miega žvejai ir
luotai.
Balto žilvičio pintinės pilnos žuvies – pilnos
sidabrinio grobio.
Spingsi liesa balana. Kvepia virvėm, smala
ir karčiaisiais meduoliais.

* * *

Atlaidai.
Čeža kamžų krakmolos, šlama juodos suta-
nos. Palubėj dūsta sunkūs vainikai ir svyra
diemedžių šakos.
Geltono medžio klausyklos palenkia savo
ausis.
Muškītės į krūtinę. Duslūs dūžiai aidės po
visą bažnyčią kaip užslopinti griaustiniai.
Su trenksmu atsivers raudonas mišiolas ir
didieji giesmynai. Suma bus tikrai iškilminga.

Žodis buvo išstartas.
Grūdas buvo mestas negerą valandą:
Bujoja usnys ir aštrūs dagiai. Ant ežios sėdi
mano Sėjikas ir verkia. Jo plaukai kaip balti
dobilai.

Aš esu aukštupio srovė – aš sukuosi verpe-
tais. Mano durys visuomet užrakintos.
Bet vis tiek Tu įeisi ir tarsi:
– Tebūna ramybė ir tau.
Tada aš įdėsiu tavo šonan abi savo rankas:
– Viešpatie mano, nepažįstamas mano
Dieve – – –

AŠMENYS

Tu esi jaunas. Tu esi ugnis. Tavo rankovės atraitotos.
Teesie tavo valia.
Būk sielvartas ir vynas. Būk tikras prakeikimas.
Pilnatis raudona – jūs liepsnojat lyg deglai.
Štai mes: vergės, heteros ir motinos – tebūna jūsų noras palaimintas.

Antkapiai plyšta pusiau. Žemė – jauna pamišėlė suklumpa po saldžia našta.
Mes esame tik vynuogynai. Pilni nuolankumo.
Ir pagiežos.

* * *

Lūžta geltonieji šalavijai.
Tu vėl ateini vienplaukis.
Tu vėl esi kaip jaunas mėnuo – kai ištiesiu ranką, atsisuki į mane ašmeniu.
Be reikalo.
Aš esu prieblandos vagis: mano letenos minkštos.
Man patinka plėšikauti pakelėse.

Tik nerodyk liūdno savo Dievo veido ir garsiai nesimelsk –
Aš esu amaras ir paliksiu tave kaip liesą šaką.

* * *

Kai paleidžiu savo plaukus, jie siekia nugaros išlinkimą ir būna minkšti kaip pavėsio žolė.
Bet vis tiek apyrankės svilina man riešus kaip žarijos, o šiltomis balandžio naktimis mano šnervės dreba kaip du sparnai.

Kažkur traška dideli laužai. Juoduoja aštri
miško skiauterė ir aš užuodžiu degėsių kvapą.
Jie manęs laukia –
Aš nepasiimu žiburio: mano akys atvertos
kaip rainos katės.
Gerai, kai šuliniai sklidini. Gerai, kai sodai
lūžta po žiedų našta.
Tada aš grįžtu atgal ir veju į kamuolius švel-
nią vilną – – –
Ateina bekraujai saulėlydžiai – varpų šer-
dys skamba taikingai.

Aš esu piktas žiedas ir maitinu save pražū-
čiai.
Mano gyslos tamsios, nes mano kraujas yra
vynas ir purvas.
Aš esu balų vijoklis ir laku drumzliną van-
denį.
Gėrėkis!
Aš suskaldysiu veidrodžius. Jie mane pakar-
toja šimtus kartų: alkaną kaklą ir prigesintas
akis.
Aš esu apkartus pati savimi ir bijau vidur-
dienio.
Todėl tavo glėbis turi būti du lenkti kalavijai.
Kad aš neišsigelbėčiau.

Rytais aš praskiriu du šiltus langinių delnus
ir mane perlieja saulė. Rytais aš esu per-
matoma.
Bet paskui vaikštau siaurais takais ir niekam
nerandu didelių vardų. Mano dainos būna
nuolankios, o vakarais aš verkiu ant mažų
medinių laiptų.
Tokia aš, kai viena.

Tik su tavim aš išeisiu į didelę naktį:
Aš ištarsiu burtažodį ir atskleisiu dirvą tar-
tum šimtalakštę knygą.
Atsivoš juodos vagos, grūdai užsidegs mano
saujose ir smigs į godžią žemę.
Matai mano rankas?
Vakar aš pabėriau žydrą karolių virtinę:
Pabėriau savo vaikystės poterius –
Užsklęsk duris. Jis dalija pigias dovanas.
Jam patinka nulenkotos galvos ir silpni keliai.

O čia ateinu aš – ir sėju, ir atnašauju, ir
laiminu. Pati.

Jeigu tau reikia, melskis.

Pelėsiai ir rūdys. Tik laikrodžiai sutartinai
po tavo stogu plaka.

Vakare kyla audra.

Debesys susisuka ir tvinksta sopuliais. Miš-
ko vidury raudoną būgną ima mušti raisto
velnias. Tolimas grūmojimas. Paskui kanopų
dundėjimas. Ir tada – tiesiai per laukus at-
lekia ugniniai eržilai. Jų karčiai dega!

Pavasaris išlenkia medžių šakas kaip lieknas
moteris. Parklupdo ant žemės. Vėl užlau-
žia – – –

Balti jų liemenys virpa ir trūkčioja.
Ima lyti.

Ir tu grįžti po savo stogu.

Tu žinai savo stalą: duona sprangi ir dantys
atšipę.

Tu žinai ir savo lovą: kūnas – nušalęs žie-
das, lūpos karčios, rankos nereikalingos.

Ir žodžiai – paklusnūs, ton pačion eilėn su-
rikiuoti. Meluok.

Auksinis pjūties metas.

Varpos jau pasmerkto ir pjautuvai pasiren-
gę. Kaip budeliai. Valtys grįžta apsunkusios.
Malūnai suglaudžia pilkus sparnus.

– Aš esu smulkus mainikautojas: savo žibu-
rį maitinu pigia alyva ir dėviu gelsvo šil-
ko šlepetes. Kodėl mane šauki?

Iki šiol aš prekiavau sena gelumbe ir paauk-
sintom žvakidėm. Vakaraus sustodavau ant
tilto ir skaičiuodavau varinius grašius. Tiltas
baltas ir išlenktas kaip rykštė.

Ar tikrai man reikia eiti?

Mano langai buvo žemi ir namas nebaltintas.
Bet liūdna ir mažose laidotuvėse.

Miškas ošia kaip nesvetinga katedra. Nepa-
žįstamos psalmės rūšios.

Gerai, aš susirasiu raudonas kelionės pušnis.

MERGAITĖMS

Kartais jūs praplėšiat aguonų pumpurus ir
žiūrit, kaip kraunasi žiedai. Po to aguonos
jau niekad nebežydės.

Rytais jūs įsipinat šilkinčius kaspinus ir lesi-
nat šviesaus mėlynumo balandžius. Vėliau
vartot storas, raudonas pasakų knygas. Ir
supatės sūpynėm. Ir raičiojat nendrinčius
lankus – – –

Ir dar – jūs dainuojat.

Bet kam jūs dainuojat? Giesmių yra pilni
vakarai. Žiūrėkit, kaip įnirtę sukasi ugninės
žvaigždės ir galvotrūkčiais lekia žemė!

Ir kaip aš, paklusnus gyvulys, pagarbinu
šviesią Astartę ir užleidžiu šnabždančias
užuolaidas.

O paskui einu šiltu kilimu. Basa.

Šį vakarą prie vartų rėks du išsišiepę žibin-
tai. Karietos riedės be garso, braukdamos
drėgnas alyvas.

Mergaitės, mergaitės, – užverskit pasakų
knygas ir užpūskit jaunuoliškas žvakes! Pa-
skubom pasirinkit auskarus. Jie skambės
kaip varpai. Pasirinkit alkūnes siekiančias
pirštines.

Šį vakarą susirinks visos jūsų tėvų ir motinų
nuodėmės ir įsižiebs jūsų įstrižose akyse.

Vis daugiau lyja.

Tuščios vaikiškos sūpynės verkia.

Aš esu vilkė, lūšis ir žalsvoji gyvatė.
Aš esu alkana – mano pirštai yra žnyplės.
Vakarais aš matau tolimus gaisrus ir laukinių
arklių šešėlius.
O kai pritvinkusi naktis ima žaibuoti, susi-
renku į sterblę mėlynus žaibus:
Aš esu nerami.
Vidurvasario audroje ateina mano mylimasis.

Mano persirpę lūpos plyšta pusiau kaip
vaisius.
Mano krūtys yra dvi baltos paukštės raudon-
nais snapais. Aš jas laikau abiem rankom,
nes jos gali išskristi. Mano sąnariai ištirpsta
kaip sniegas ir mano įsčius kaip aukso kie-
likas prisipildo saldaus ir karšto vyno.
Aš esu palaiminta tarp moterų.

Dabar aš vaikštau tyliai ir esu atsivėrusi
kaip žaizda.

Noriu valgyti.
Noriu dantimis draskyti stangrių gyvulių
kraujuojančius raumenis, traiškyti kietus
riešutų branduolius.
Aš atsinešu lenktas pintines bejėgių vaisių.
Nagais įsikimbu į karščiuojančius jų skruos-
tus ir perplėšiu juos.
Aitrus saldumas laša mano delnais.
Duokit man juodųjų lydžių, miško uogų
skausmingos rūgštis ir kadugių kartumo.
Aš noriu žįsti žemės šaknis – pasiimti visas
jos paslaptis ir gailias sultis.

Noriu gerti –
Iščiuolpti visus šaltinius iki pat jų prasidėji-
mo. Gerti iš plono stiklo taurių ir iš molinių
ąsočių.
Iš ąsočių – putojantį pieną.
Pieną: pirmą ir vienintelį vyną.

Ketvirtos valandos varpai skamba susitakymui:
Riekiama duona.
Įmerkiu savo rankas aukšton žolėn – žemės kraujas tvinkčioja. Mane viskas nokina...
Ir aš galvoju apie jautrią dirvą, kurion kitą pavasarį pasėsiu bailių, virpančių sėklų.
Kai per naktį su trenksmu iššoks liauni daigai, aš turbūt verksiu.
Nes aštrus ir devintas mėnesio lankas man atneš juodaplaukį berniuką.
Mano pirmagimį sūnų.
Tada bus mano pusiaukelė.
Ir labai geras mano vidurdienis.

MANO MOTINOS

Aš palaistau mėlynus palangės vijoklius ir apsikloju vėsia drobe.
Praeina šonu vakaro vėjas – padega pagirio dobilienas. Nuo jų užsiliepsnoja ir pusė dangaus.
Staiga atsivožia knygos uždraustuose puslapiuose: nežinomi sukčiai, veidmainiai ir bepročiai manimi nepasidalija.
Šimtai kapų plyšta prie užžėlusių vieškelių.
Iš erškėtrožių vaisių laša kraujas – pritvinęs piktybės.
Ir aš turiu atkelti geležinius vartus:
Jie visi čia.

Jie visi čia:
Vyrai. Ir moterys. Didelės, tvirtos moterys.
Jų skruostai šiurkštūs kaip lietaus nuplakti rudeniniai obuoliai.
Temstant jos girdo ramių ganyklų gyvulius.
Paskui įbrenda drungnan ežeran ir iškelia iš dugno sunkius tinklus. Nuo jų alkūnių laša įkaitęs vanduo.
Miške garsiai šaukia pratrūkę pumpurai, žemėj brinksta būsimas derlius – – –
O jos sukryžiuoja rankas ir meldžiasi toli-

mam Dievui.

Pateka mėnuo. Jos būna lyg tylios eglės –
nesibaigiančiais šešėliais.

Kai jos peržengia aukštą slenkstį, variniai jų
papuošalai skamba, atsimušdami vienas į
kitą.

Kaista juodi katilai. Samanoti sienojai pra-
kaituoja sakais. Tamsion kertėn sueina žilos
girių pasakos ir nakties vėsa.

Dabar jų plaukai – tirštas liepų medus. Pė-
dos plačios, o alsavimas kvepia saldžiais aje-
rais.

Šventas, Šventas Galingasis – kiekvienas
prasidėjimas yra be dėmės.

Ir kitos moterys. Bailios kregždės – – –
Nuo pirmų rugsėjo šalnų jos susisupa siel-
vartingom skarom. Balto šilko makrai siekia
žemę.

Jos tyliai nulipa prie tvenkinio ir skaito eiles.
Tvenkinys – graudi ir didelė ašara.

O jų rankos bejėgės. Ir siauros.

Bet vieną kartą žvaigždės atsigrėžia aštriais
kampais. Tada jos suveržia liemenį juosta ir
prašoka smailas kurpes. Per vieną naktį.

Auštant baltaplaukiai šunes sugula ant laiptų
ir ugnin prikrinta tamsių drugių. Kaip lapų.

Jos ir vėl susisupa didžiulėm skarom.

Po to adventas. Adventas.

Ošia tolimos bažnyčios. Žalvario liktoriuose
ašaroja žvakės.

Tu ietimis perverk dantytus smakus ir ne-
vesk – daugiau niekada į pagundą.

Dievo veidas neišskaitomas. Kaip kaukė.

Pavasariai lekia pro šalį! Lekia pro šalį balti
gulbinai.

Raudono vario varpai nusitraukia nuo virvių
ir skamba per ištisą naktį.

Tada niekas negali užmigti, o medėjai drožia

strėles. Trumpais ir blizgančiais peiliais.
Ateina špitolės moterys ir liesos jų rankos
virpa. Jos atkelia mergautinių skrynių dang-
čius:

Dūlėja nesuverptas linas.

Trupa pernykštė verba.

Ir vėl susičiaupia girgždančios spynos lyg
nebylės burnos. Vėl prigęsta lajinė žvakė.

Palaiminti tik pilnaviduriai žiedai.

Ūžia juodi aviliai kaip šventos bažnyčios,
žemdirbiai žegnoja dideles varpas.

Pavėjui supasi baltos vygės. Ir krykščia tary-
tum skrendančios paukštės – – –

Palaimintas prakaitas.

Ir palaimintas – kraujas.

Nes šitaip buvo pradžioje.

Kelio gale yra daubon įkritęs miestas:

Laikrodžiai be švytuoklių, mažos kapinės be
kryžių, laiptai be turėklų.

Ir jaunos moterys.

Jų vaikystės angelai sustingę. Jie nepakelia
molio sparnų ir neišpučia skardinių trimitų.

Senas šventorius nuo procesijų pavargęs, o
vakaras tamsus lyg vyšnių vynas.

Ateina naktis.

Ir jos sapnuoja dvylika stiprių savo brolių.

Jie įskelia ugnį juodais titnagais ir įpučia
spragsintį laužą. Supleška balto beržo tošis.

Dangum pasipila žvaigždės – – –

Dailūs jų pasakų broliai!

Sunkios sagtys nukaltos iš seno sidabro. Dir-
žai raudoni ir platūs – pirmamečio briedžio
oda dar kvepia pievų žolynais ir ėglių spyg-
liais.

Jie pralekia šuoliais beržyną. Sudunda apker-
pėjęs tiltas –

Jie čia.

Jų širdys kaip ramūs didžiuliai balandžiai.

Tada jie sustoja vienas prie kito ir atremia
vėją pečiais.

Stiprūs jų broliai. Ir dideli.

Bet jų nėra.

*I came like Water, and like
Wind I go.**
Omar Khayyam

Jaunos miško raganos, jaunos mano motinos
žindė mane saldžiu pienu. Žvaigždės krito
pro mano pirštus.

Todėl aš esu lyg metūgė – žalia ir be pra-
keikimo.

Juodų alksnių kvėpavimas drėgnas ir šiltas.
Iš surūdijusio liūno dugno murmėdami kyla
dumblini burbulai. Paskui pilni jūtūžimo
sprogsta –

Popietės tylą sudrumsta.

Jūs minkot šviesiai raudoną molį ir velkat
kuprotus akmenis. Jūs statot bažnyčias. O
smaili jų bokštai priekaištuoja kaip įkyrios
adatos. Spiegia pjūklai, vynys sužeidžia bal-
tas lėtas.

Pasieniais sustoja rūščios klausyklos ir rakš-
tys kyšo kietose klaupkose.

Neužteks jums atgailai viso gyvenimo:

Visi mes čiulpiam negerą saldumą ir sirps-
tam.

Visi mes turim nukristi.

B. V.

KARO PASAKOS

Vidurdienis raudonas.

Kaip žaizda.

Ant visos žemės krinta juodas angies šešėlis.

Jos piktas geluonis praskeltas pusiau.

Ir todėl visoj žemėj tylą.

Miestų vartai užremti. Žemdirbiai nejudina
plūgo. Žemė sunkiai alsuoja.

Aš esu vėtra!

Tegu dejuodami susiglaudžia išdidūs kalnai

* Kaip vanduo atėjau, išeinu kaip vėjas.

kaip susitaikę nelaimėje priešai.
Tegu dreba didžiulės medžių šaknys po žemės pluta.
Sušaukit savo moteris. Surinkit verkiančius savo vaikus. Tada užžiebkit trišakes žvakes ir – melskitės.

Aš esu prarajos angelas – – –
Mano sparnais laša derva.
Aš geriu iš karčių šulinių. Todėl trokštu –
kaip nusekusios jūros dugnas.
Nes aš esu angelas, vardu Abbadon.

Iš laukų bėga juodos galvijų bandos.
Jų sprandai platūs, jų ragai palenkti žemėn.
Nutrauktos grandinės velkasi dulkėm ir pamišę piemenys mato raudoną saulę.
Visuose bokštuose daužosi išsigandę varpai.
Neverkit, moterys, neverkit:
Jie niekad jums nepriklausė.
Jie buvo vienatiniai sūnūs ir buvo pirmi mylimieji. Rausvi jų delnai kvėpėjo medum.
Bet naktį suūždavo didžiuliai sodai ir jų širdys norėdavo išskristi.

Neverkit!
Rytoj jie prajos bažnytkaimių smukles. Ten rudabarzdžiai jaunikiai šokdina augalotas merginas ir kubiluose brinksta žali apyniai.
Prasiskirs tankūs eglynai – jų kelias bus pilnas pavėsio.
Šakose gailiai suriks mėlyna paukštė ir arklių drėgnos šnervės drebės.

(Morituri)

Vakare jie prijoja apgriuvusį vienuolyną.
Rūšiai tušti.
Po sodą vaikšto pamirštas povas. Saulės laikrodžiu lipa smalsūs vijokliai. Ant tako krinta dideli svetimų šalių riešutai – raguoti jų kevalai atsidaro be garso.
Ir sudreba tašyto akmens grindinys. Neramūs žingsniai nuaidi skliautais. Garuoja balnai

– jauni raiteliai nusviedžia žemėn žalias
kepures.

Ugnis:

Lėtai vartosi iešmai. Pavasarinių ėriukų
mėsa saldi.

Samanoti kibirai užsimerkia ir šoka į prasi-
vėrusią šulinio gelmę. Nužvanga žemyn ge-
ležinis retežis.

O sudaužytas vanduo dar ilgai verkia.

Staiga ant žolės išsiskleidžia gėlėta skara.

Ir susikerta piktos kortos – – –

Argi jauni raiteliai rytoj turi mirti?

Visi?

Tada siauraakės burtininkės ištraukia balto
kaulo šukas. Jų plaukai pasipila rankom
kaip šiltas balandžio lietus.

Mišką jau nuplieskia rytdienos gaisras:

Laiko liko nedaug.

Vidurnaktį atsiveria apkerpėję kriptos.

Barzdoti vienuoliai užsitraukia ant kaktų
gobtuvus ir sueina koplyčion.

Vargonai užkimę. Žvakės ištįsę.

Šermenys.

Aušta.

Ir ji ateina miško taku –

Ji tyliai praskiria medžių šakas. Jos akys –
žaliųjų marių vanduo.

Mano mirtis graži.

Ir ji man sako:

– Tavo pakalnėj tylu.

Palšos paryčio miglos dar vaikšto pirštų
galais.

Ir nubunda auksiniai gaidžiai!

Tavo broliai susėda išpjaustyto ąžuolo
krėsluosna. Jų moterys raiko garuojan-
čią duoną.

Po juoda pluta – puri drėgmė.

Leiskis – savo pakalnėn – – –

Mano žindyve – mano mirtie:

Aš gurkšniais geriu tavo pieną. Ir nokstu
kaip vynuogynas.

Mano nuotaka – mano mirtie:
Tavo kaklas lyg ištemptas lankas.
O lūpose miško aviečių aitrumas.

Aš grįžtu į tavo nepaliestą įsčių.
Ir vėl esu nepradėtas.

Jau rytas.
Tamsiam raiste atsivožia didžiuliai žiedai.
Ir virpa nuo vėjo kaip nuogi kūdikiai.
Saulėtekis bus skaisčiai raudonas.

Nuodėguliai teberūksta.
Palaidok mirusius.
Tuščių laukų vidury siūbuoja pakartas mė-
nuo. Tamsiai mėlyni varnai skrenda pro šalį
– jų sparnai užgauna negyvo mėnesio
veidą – – –
Balti egliniai karstai kvepia girių ramybe.
Palaidok laiminguosius.

O dabar atėjo tavo eilė:
Kurk savo žemę!
Ir savo – dangų.
Garsiai rékia didžiuliai dirvonai – š aukiasi
tavo rankų ir meilės. Praplėšk juodą velėną.
Ten miega nauji pavasariai ir ateinančių
kartų aistros.
Tavo jaučių sprandai garuoja. Vagos gale
dega traškėdama saulė. Tavo prakaitas teka
išdidžiais skruostais ir nuoga krūtine.

Tu sukursi savo pavidalu Dievą.
Jis prausis su tavim prie šaltinio ir vakarais
sėdės su tavim ant slenksčio.
Jis matys pūslėtas tavo rankas, Jis girdės
ramų tavo širdies plakimą.

Ir Jis jį Tave įtikės.